

POËZIE.

A thing of beauty is a joy for ever.
JOHN KEATS.

Wat kunst eigenlijk is, kan me weinig schelen. Misschien wel, omdat ik het niet weet. Naar een kunstdefinitie heb ik lang gezocht, en toen ik meende, dat ik haar had, merkte ik al heel gauw, dat 't ding geen definitie was en dus van het wezen der kunst niets zei. Kunstdefinities van anderen heb ik gelezen en ben ik weer vergeten gelukkig. Die van Kloos heb ik lang kunnen onthouden, omdat ze zoo „allerindividueelst” en dies allerorigineelst is. Maar 'k schrijf ze niet af hier. Ik heb dichters gevraagd, wat zij er van dachten en hoe meer ik vroeg, hoe minder ik te weten kwam.

Kunst is een iets, dat zich niet laat definiëren — voor mijn besef. Dat zegt natuurlijk nog niets, maar voor mij is het de beste definitie.

't Is met de kunst als met het leven.

In de wetenschappelijke wereld heeft men het over het levensprobleem, dat wil eigenlijk zeggen: ze zoeken daar naar de definitie van het leven.

En ze hebben mooie bepalingen gevonden. Zoo Karl Snijder: Het leven is een reeks van gistingen. Jammer dat hij laat volgen, dat men niet weet wat een gisting eigenlijk is.

Wat is een bloem? Wat is haar wezen? Kunt ge 't zeggen? Maar wat geeft het nu, dat ge 't niet zeggen kunt! Ge kunt de roos genieten. Haar kleur en geur geeft stemming. Schoonheid bewondert ge in groepeerings der rozelaadjes en in de teerheid van tinten. En ge wordt gestreeld door den onbeschrijflijken geur der heerlijke bloem.

Ik heb u nu gezegd, wat kunst is. Zonder dat ik ben gaan definiëren.

De bloem is het beste der plant; ze ontplooit zich op het oogenblik, dat de plant 'tkrachtigst leeft. Werk ik nu deze vergelijking uit, dan moet volgen, dat de beste tijd in een volksleven de kunstenaars voortbrengt. Dit is ook zoo. De 17^e eeuw is de eeuw van Vondel en Revius en Hooft. De 18^e is die van dozijnen poëten, die de heldendichten uit den mouw schudden — de stumperds.

Poëzie is een der voornaamste vormen, waarin zich de kunst openbaart; zoo ben ik dan maar ineens over haar gaan schrijven — onwillekeurig. Houdt ge van poëzie?

Hebt ge verstand van poëzie — och, laat ik dit niet vragen: voelt ge iets van de schoonheid der poëzie; wekt ze bij u stemming? Ontroert ze u?

Neen?

Goethe zei eens: „Wer der Dichtkunst Stimme nicht vernimmt, ist ein Barbar.” Wie met poëzie niet „aangedaan” kan worden — de term is van Van Deyssel — begrijpt ook niet, hoe Goethes woorden moeten opgevat.

Maar — dit wilde ik u zeggen — een dichter is een ernstige persoonlijkheid, die maar niet eens voor tijdverdrijf een versje maakt, zooals iedereen dat wel kan, of in een gelukkig oogenblik eens wat opschrijft, dat „nogal geslaagd” is, maar hij heeft iets van den profeet, die wat zeggen moet, die uit den schat der taal neemt al wat hij behoeft, niets meer en niets minder. En dichter is ook, wie den dichter verstaat. Wie door hem wordt ontroerd. Wie hem geniet. Zoo zijn er, naar Cervantes' woord, dichters, die zelf niet weten, dat ze 't zijn.

Many are poets who have never penn'd their inspiration. . . . (Byron.)

Dichterlijke naturen kunnen moeilijk omgaan met menschen, die ongevoelig zijn voor taalschoon. Ze passen er niet bij. Ze voelen zich vreemdelingen in hun wereld.

Een dichter kan zich zoo eenzaam gevoelen in z'n omgeving. En toch in die eenzaamheid zoo gelukkig zijn weer.

Een rechte dichtere — zegt Boendale — al waer hi in ene woude, dathi nemmermeer en soude hebben van dichtene dank, nochtan soude hi onlanc sonder dichten dachgeduren, want het hoort te sire naturen: hi en mochte niet laten, al woude hi.

Dat heeft die Middeleeuwer goed gezegd — 't is misschien wel het mooiste, dat hij ooit gezegd heeft ook, en zeker was dit beweren meer toepasselijk op den meester, Maerlant, dan op den leerling, die het uitte.

Matthijs de Casteleijn rijmde: Wat esser dat den meinsche meer verblijdt dan een schoon redene?

Deze rederijker wist zelf niet goed, wat hij hiermee beeerde, maar voelde toch, om zoo te zeggen, dat er iets anders moest leven in een dichter, dat hem tot „spreken” drong, dan wat er in *zijn* brein speelde.

En zoo kan ik wel voortgaan met uitspraken geven: van Vondel en van De Decker, van Hooft en van Luyken, van Bilderdijk en van Da Costa, van de nieuweren niet het minst, van binnen- en buitenlanders — uitspraken, die de betekenis der poëzie noemen, de waarde van het woord belijden, zonder nog voor de majesteit er van te knielen.

Wij mogen geen kunstgodin huldigen.

Maar wel mogen we dankbaar wezen aan God, als we het vermogen ontvingen, om te kunnen waardeeren de heerlijkheid der taal. Als over ons komen kan de ontroering door de schoonheid.

A thing of beauty is a joy for ever.

A. L. v. H.

Wetenswaardigheden.

Fotografie van een kanonskogel.

Een kanonskogel te fotografeeren is geen gemakkelijk ding. Het moet geschieden in den donkeren nacht, en electriciteit moet de belichting geven. Men heeft het zoo geschikt, dat de kogel op een gegeven plaats een draad verbreekt, waardoor een elektrische stroom gesloten en een lamp aangestoken wordt, die gedurende $\frac{1}{2000}$ seconde licht geeft. Tegelijk wordt de camera door dien stroom geopend. Zoo is men er in geslaagd, onderstaande fraaie foto te verkrijgen, die niet alleen den kogel weergeeft, terwijl hij met een snelheid van 800 M. per seconde de lucht doorsnijdt, maar ook de beweging, die hij in de lucht veroorzaakt. Merkwaaardige overeenkomst is er tusschen die beweging en de golfbeweging van een schip in het water. Zelfs het „kielzog” ontbreekt niet achter den kogel. Het zijn de luchtdeeltjes, die wervelend neerstorten in het luchtledig, dat achter den kogel ontstaat.

